

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-763

7.12.2017

KLP Skadeforsikring AS

Motorvogn

Kjørte ekskonas bil i beruset tilstand - regresskrav etter bal. § 12 c) og skl. § 4-3 – fal. § 4-14.

Klager kjørte ekskonas bil i beruset tilstand og skadet i den forbindelse en møtende bil, et autovern, samt forsikret bil. Selskapet erkjente ansvar for skadene på møtende bil og autovern og betalte ut kr 24 446 for mottatte krav. Selskapet betalte videre ut kr 133 119 til ekskona under bilens kaskoforsikring. Selskapet krevde regress mot klager for begge beløp med hjemmel i bal. § 12 for utbetaling under bilansvarsforsikringen og skl. § 4-3, jf. 4-2 for utbetaling under kaskoforsikringen. Det ble ikke opplyst om klagemuligheter i regresskravet. Nemnda kom til at det var grunnlag for regress, men flertallet kom til at regresskravet etter bal § 12 c var for sent fremsatt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 157 565 med tillegg av renter

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om regress fra selskapet mot klager etter kjøring i påvirket tilstand, jf. bal § 12 c) og skl. § 4-3, jf. § 4-2.

Ifølge fremlagt dokumentasjon kjørte klager i april 2015 bil i påvirket tilstand. Han kom over i feil kjørefelt, kolliderte med en møtende bil og kjørte inn i et autovern hvor flere stigmastolper ble skadet. Bilen tilhørte etter det opplyste klagers ekskone, som er forsikringstaker og registrert eier. Både ekskonens bil og motpartens bil ble skadet i sammenstøtet.

Klager har forklart at hans ekskone ikke har førerkort og at klager disponerte bilen etter samlivsbruddet.

Ekskonens selskap mottok i mai 2015 krav om ansvarserkjennelse fra selskapet til den møtende bilen. Selskapet erkjente ansvar et par dager senere. I juni 2015 mottok selskapet regresskrav fra Statens Vegvesen for skaden på autovernet. Selskapet erkjente ansvar samme dag. Selskapet har etter det opplyste utbetalt samlet kr 24 446 i erstatning for autovernet og den møtende bilen.

Den forsikrede bilen er taksert flere ganger. Skadene ble først taksert til kr 108 010,94. Etter avdekking av ytterligere skader (maskinskader) ble det avholdt ny takst som estimerte skadene til kr 149 672,31. Denne taksten ble ikke godkjent av selskapets takstmann, og i ny takst ble skadene estimert til kr 133 138. Selskapet har utbetalt erstatning under bilens kaskoforsikring på bakgrunn av den siste taksten. I tillegg har det hatt utlegg til redning kr 4 981. Med fradrag for egenandel ble det utbetalt kr 133 119.

Som følge av kjøringen ble klager dømt til 45 dagers betinget fengsel med gjennomføring av promilleprogram og en bot på kr 35 000. I tillegg ble han fradømt førerretten for alltid.

Selskapet sendte regresskrav pålydende kr 157 565 til klager den 11.11.15. Det ble opplyst at selskapet hadde rett til å kreve sine utgifter refundert som følge av at han som fører hadde vært

beruset under kjøringen og at dette var direkte årsak til skadene. Brevet viste til bilansvarsloven § 12 c og skadeerstatningsloven § 4-3, jf. § 4-2.

Brevet ble sendt til klagers tidligere adresse og selskapet mottok følgelig ingen tilbakemelding fra ham. Purring og varsel om inkasso ble sendt til ny adresse den 13.4.16. Brevet kom imidlertid i retur fra Posten, og selskapet fikk i kontakt med politiet oppgitt ny adresse. Krav ble sendt på ny den 26.4.16.

Klager skal etter det oppgitte først ha blitt kjent med kravet den 25.5.16 ved at brevet på ukjent vis kom i hans postkasse på annen adresse enn den brevet var adressert til.

Da selskapet ikke mottok innbetaling eller tilbakemelding fra klager ble saken overført til Lindorff for inndrivelse. Lindorff håndterte saken en periode, men i februar 2017 overtok selskapet kontakten med klagers representant.

Selskapet tilbød å frafalle kravet på renter og omkostninger mot at det opprinnelige kravet ble betalt innen 15.3.17. Klager avsto dette og tilbød å betale kr 100 000. Selskapet har avslått dette, og oppretthold sitt krav, inkludert renter.

Selskapet krever full regress for sine utbetalinger etter bal. § 12 c og skl. § 4-3, jf. § 4-2, med tillegg av forsinkelsesrenter. Det er ikke rimelig at skader som følge av promillekjøring skal belastes forsikringskollektivet. Saken var svært alvorlig pga. høy promille, og inkluderte "møteulykke som fort kunne hatt en alvorlig utgang samt ikke ubetydelige materielle skader".

Selskapet avviser at fal. § 4-14 kommer til anvendelse ved regress etter bal. § 12. Subsidiært anfører selskapet at fal. § 4-14 uansett ikke kommer til anvendelse i nærværende sak fordi klager ikke var "rettmessig bruker av motorvognen".

Klager bestrider størrelsen på regresskravet og anfører at det er usannsynlig at bilen skulle være påført maskinskader i sammenstøtet med autovernet, og at en fagmann eventuelt ikke skulle ha oppdaget dette før etter to måneder. Han anfører også at autovernet ikke kan ha blitt påført så store skader som Statens Vegvesen har oppgitt.

Klager avviser han ikke var "rettmessig bruker av motorvognen". Han eide bilen sammen med ekskona som ikke hadde førerkort, og derfor disponerte han bilen etter samlivsbruddet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet har krav på regress etter bal. § 12 c) og skl. § 4-3, jf. § 4-2.

Flertallet Wilhelmsen, Hagland, Lileng, Sundby og Gjæver bemerker:

Flertallet ser først på spørsmålet om regress etter skl. § 4-3, jf. § 4-2. Det følger av skl. § 4-3 at selskapet i den utstrekning det ved forsikring for tingskade har betalt erstatning til skadelidte, kan kreve regress hos den ansvarlige skadevolder så langt skadelidte kunne ha krevd erstatning hos skadevolderen etter skl. § 4-2. Slik erstatning kan skadelidte kreve dersom skadevolder har utvist grov uaktsomhet. Det må være klart at kjøring i påvirket tilstand med så høy promille som er tilfellet her, er grovt uaktsomt. Selskapet har da krav på regress for kr 133 119 under bilens kaskoforsikring. Klager anfører at taksten er for høy, men det er ikke fremlagt noen alternativ takst. Flertallet må da legge taksten til grunn.

Selskapet har også krav på renter og omkostninger i hht. sin påstand.

Det neste spørsmålet gjelder regress etter bal. § 12 c, som sier at selskapet kan kreve regress av bruker av bilen for utbetalinger det har hatt under bilansvarsforsikringen når bilen er kjørt i

selvpåført rus. Grunnlaget for regress er derfor på det rene. Klager bestrider omfanget av kravet, men flertallet har ikke grunnlag for å gå inn på dette.

Spørsmålet er da om selskapet har meldt regresskravet på korrekt måte.

Ifølge fal. § 4-14 skal selskapet hvis det "vil gjøre gjeldende at det etter en av reglene i dette kapitlet er helt eller delvis fri for ansvar eller har rett til å si opp forsikringen" gi "forsikringstakeren eller sikrede skriftlig beskjed om sitt standpunkt". Det heter videre at "Beskjeden skal gis uten ugrunnet opphold etter at selskapet ble kjent med det forhold som medfører at regelen kan anvendes. I denne forbindelse skal selskapet også gi orientering om adgangen til å benytte utenrettslige tvisteløsningsordninger, eventuelt om andre muligheter for å få prøvd saken utenfor domstolene." Det er klart at selskapet ikke har fulgt de formelle kravene i bestemmelsen.

Fal. § 4-14 gjelder avslag etter reglene i fal. kap. 4 og har ingen henvisning til bal. Bal. har på sin side i § 19 en generell henvisning til fal., og denne henvisningen har i nemndspraksis gitt grunnlag for analogisk anvendelse av fal. § 4-14 på regresskrav etter bal. § 12, jf. oppsummeringen i AKN-2167, hvor nemnda riktignok peker på at tolkningen er tvilsom. Nemnda har som utgangspunkt at man følger tidligere praksis til fordel for sikrede/forsikringstaker selv om hjemmelen for en slik praksis kan diskuteres. Flertallet ser ikke grunn til å gå bort fra en slik praksis i denne saken.

Dersom regresskravet er underlagt fal. § 4-14, anfører selskapet at fal. § 4-14 gjelder i forhold til forsikringstaker og sikrede, og at forsikringen omfatter forsikringstaker (som er førerens ekskone) og enhver rettmessig bruker av vognen. Føreren var ikke "rettmessig bruker" av bilen og er derfor ikke "sikrede" i denne sammenheng.

Flertallet mener formuleringen "rettmessig bruker" betyr at man bruker bilen med tillatelse fra forsikringstaker/eier. Føreren anfører at han disponerte bilen etter samlivsbruddet fordi eks konen ikke har sertifikat, og at han også hadde eierinteresser i bilen ved at han hadde betalt egenkapitalen. Ekskonen har forklart at føreren hadde tillatelse til å bruke bilen til å kjøre sønnen, men ikke hadde tillatelse til å kjøre den aktuelle natten i påvirket tilstand. Flertallet mener det fremstår som mest sannsynlig at klager hadde alminnelig bruksrett til bilen og derfor var "rettmessig" bruker av denne.

Regress etter bal. § 12 c kan etter dette ikke kreves.

Mindretallet, Okkenhaug og Stiansen, mener:

Fal § 4-14 ikke får anvendelse for regresskrav etter bal § 12. Det forhold at nemnda (flere ganger under dissens) har anvendt bestemmelsen analogisk, kan ikke være avgjørende når hverken lovens ordlyd eller dens forarbeider gir støtte for en slik analogisk anvendelse. Mindretallet tiltrer for øvrig flertallets begrunnelse.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).